

کمیته تحقیقات دانشجویی
دانشکده بهداشت

بسم الله الرحمن الرحيم

بررسی چالش‌های آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان اتاق عمل

Challenges of clinical education in viewpoint of
operating room students

فهمیه نوروزی، محمدعلی سلیمانی، فریبا هاشمی
گروه اتاق عمل
دانشکده پیراپزشکی قزوین

رئوس مطالب

- **مقدمه :** تعریف محیط آموزش بالینی
تعریف آموزش بالینی
- **اهداف :** بیان لزوم و هدف اصلی پژوهش
- **روش کار :** نوع مطالعه
جامعه آماری
روش گردآوری داده ها
ابزار گردآوری داده ها
- **یافته ها:** ارایه یافته های حاصل از تجزیه و تحلیل های آماری در نرم افزار آماری SPSS۲۲
- **نتیجه گیری:** بیان نتیجه مطالعه و ارایه پیشنهاد

مقدمه

محیط آموزش بالینی به عنوان شبکه‌ای متقابل و پیچیده از نیروهاست که بر پی‌آمد های یادگیری بالینی مؤثر هستند.

آموزش بالینی را می‌توان مجموعه‌ای از فعالیت‌های یادگیری در محیط بالینی دانست که در آن مربی بالینی و دانشجو به یک اندازه مشارکت دارند و هدف آن، ایجاد تغییرات قابل اندازه گیری در دانشجو برای انجام مراقبت‌های بالینی است. در این مرحله، فرد با یادگیری مهارت‌های بالینی تجارب لازم را کسب نموده و فرصتی پیدا می‌کند تا دانش نظری خود را به مهارت‌های ذهنی، حرکتی و اجتماعی که لازمه مراقبت از بیمار است تبدیل کند.

پیچیدگی یادگیری در این محیط باعث شده است تا محققین از ابعاد مختلفی به آن بپردازند.

بررسی و شناخت هر نوع عامل مداخله گری که سبب کاهش یادگیری عملی دانشجویان شود، امری اساسی در برنامه ریزی آموزشی بالینی به شمار می‌آید.

اهداف

یادگیری و کسب مهارت در بالین بیمار مطلوب ترین روش آموزش در علوم پزشکی می باشد و اهداف آموزش دهنده نظارت بر فعالیت فراگیران برای به حداقل رساندن احتمال خطر برای بیمار است .

بررسی مستمر وضعیت آموزش بالینی اطلاعات سودمندی در جهت شناخت و رفع چالش های موجود ارائه می دهد.

لذا پژوهش حاضر با هدف بررسی چالش های آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان رشته اتاق عمل در دانشگاه علوم پزشکی قزوین در سال ۱۳۹۴ انجام شد.

روش کار

در این مطالعه توصیفی - مقطعی، ۸۰ نفر از دانشجویان اتاق عمل شرکت کردند. اطلاعات مورد نیاز از طریق پرسشنامه جمع آوری شد.

این پرسشنامه وضعیت آموزش بالینی را در ۵ حیطه اهداف و برنامه های آموزشی، مربی، برخورد با دانشجو، محیط آموزشی و ارزشیابی بررسی می کرد.

داده ها با استفاده از شاخص های توصیفی و آمار استنباطی در نرم افزار SPSS ۲۲ تجزیه و تحلیل شد.

میانگین و انحراف معیار سن دانشجویان $24/32 \pm 4/82$ سال و $77/5$ درصد (۶۲ نفر) زن و $22/5$ درصد (۱۸ نفر) مرد بودند.

نتایج در خصوص بررسی متغیرها با حیطه های مختلف چالش های آموزش بالینی دانشجویان نشان داد که بین حیطه های مخلف چالش های آموزش بالینی با اهداف آموزشی ($r=0/083$ ، $p=0/001$)، مربی ($r=0/733$ ، $p=0/001$)، برخورد با دانشجو ($r=0/753$ ، $p=0/001$)، محیط آموزشی ($p=0/001$)، ارزشیابی ($r=0/654$) و ارزشیابی ($r=0/711$ ، $p=0/001$) رابطه مستقیم و معنادار گزارش شد.

بیشترین میزان چالش در حیطه اهداف و برنامه های آموزشی ($20/81 \pm 4/16$) و کمترین مقدار مربوط به حیطه نظارت و ارزشیابی ($8/75 \pm 2/09$) بود.

نتیجه گیری

نتایج نشان داد که حیطه اهداف و برنامه های آموزشی چالش برانگیزترین و حیطه نظارت و ارزشیابی کم چالش ترین حیطه آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان به شمار می رود.

بر این اساس به نظر می رسد متولیان امر آموزش بالاخص مربیان بالینی باید توجه بیشتری را در تدوین برنامه کارآموزی دانشجویان مبذول دارند.

1. Moredi G, Khaledi S. [Facilitating and inhibiting factors in clinical education from internship nursing students perspective in Nursing and Midwifery faculty of Sanandaj 2011]. Scientific Journal of Kurdistan Nursing and Midwifery Faculty. 2012;1(1):1-10.
2. Sand-Jecklin K. Student Evaluation of Clinical Education Environment (SECEE): instrument development and validation.[cited 2009 Jun 2].
3. Omidvar S, Bakouei F, Salmalian H. [Clinical education problems: the viewpoints of midwifery students in Babol Medical University]. Iranian Journal of Medical Education 2005;5(2):15-21.
4. Elisabeth C, Christine W-H, Ewa P. Teaching during clinical practice: Strategies and techniques used by preceptors in nursing education. Nurse Education Today. 2009;29(5):522-26.
5. Nahas VL, Nour V, Al-Nobani M. Jordanian undergraduate nursing students' perceptions of effective clinical teachers. Nurse education today. 1999;19(8):639-48.
6. Bahrami TS, L , Golchini G, Mahmudi E. Assessment of clinical education in the Alborz University of Medical Sciences from surgical technology and anesthesiology students'. Journal of Alborz University of Medical Science. 2012;1(3):143-50.
7. Morton J, Anderson L, Frame F, Moyes J, Cameron H. Back to the future: teaching medical students clinical procedures. Medical Teacher. 2006;28(8):723-28.
8. Khadivzadeh T, Seif AA, Valayi N. The relationship of students' study strategies with their personal characteristics and academic background. Iranian Journal of Medical Education. 2004;4(2):53-61.
9. Azizi F. Medical Education: Vision, Mission, and Challenges. Tehran: Vezarat behdasht darman & amozesh Pezeshki; 2003.
10. Barzegar M. [The State of Clinical Competencies of Medical Students in Performing Basic Clinical Procedures at Tabriz University of Medical Sciences and Health Services]. Iranian Journal of Medical Education. 2001;1(4):9-16.
11. Goedhart H, Eijkman M, Horst Gt. Quality of dental care: the view of regular attenders. Community Dentistry and Oral Epidemiology. 1996;24(1):28-31.
12. Ip WY, Chan DSK. Hong Kong nursing students' perception of the clinical environment: a questionnaire survey. International Journal of Nursing Studies. 2005;42(6):665-72.
13. Dehghani H, Dehghani K, Fallahzadeh H. The Educational Problems of Clinical Field Training Based on Nursing Teachers and Last Year Nursing Students View points. Iranian Journal of Medical Education. 2005;5(1):24-33.
14. Vahidi Rg, Danesh Khah N, Araks M, Koshavar H, Mohammadpour A. Ursing students' and instructors' viewpoints regarding professional abilities of students in internship program at Tabriz University of Medical Science. Iranian Journal of Medical Education. 2006;6(2):107-13.

15. Abedini S, Abedini S, Aghamolaei T, Jomehzadeh A, Kamjoo A. Clinical education problems: the viewpoints of nursing and midwifery students in Hormozgan University of Medical Sciences. Journal of Hormozgan University of Medical Science 2009;12(4):249-53.
16. Delaram M. Clinical education from the viewpoints of nursing and midwifery students in Shahrekord University of Medical Sciences. Iranian Journal of Medical Education. 2006;6(2):129-35.
17. Yazdankhah Fard M, Pouladi S, Kamali F, Zahmatkeshan N, Mirzaei K, Akaberian S, et al. The stressing factors in clinical education: The viewpoints of students. Iranian Journal of Medical Education. 2009;8(2):341-50.
18. Henderson A, Twentyman M, Heel A, Lloyd B. Students' perception of the psycho-social clinical learning environment: an evaluation of placement models. Nurse Education Today. 2006;26(7):564-71.
19. Hassani P, Cheraghi F, Yaghmaei F. Self-efficacy and self-regulated learning in clinical performance of nursing students: A qualitative research. Iranian Journal of Medical Education. 2008;8(1):33-42.
20. Edwards H, Smith S, Courtney M, Finlayson K, Chapman H. The impact of clinical placement location on nursing students' competence and preparedness for practice. Nurse Education Today. 2004;24(4):248-55.
21. Eslamipour F, Shirban F, Refaei P. Assessment of dental students' satisfaction of clinical departments in Isfahan dental school. Iranian Journal of Medical Education 2010;10(5):625-33.
22. Chan DS, Ip WY. Perception of hospital learning environment: a survey of Hong Kong nursing students. Nurse Education Today. 2007;27(7):677-84.
23. Lotfi M. [Evaluation of clinical education from the viewpoints of the fourth and fifth surgical technology students in Qazvin University of Medical Science]. Edrak Journal 2011;6(22):43-6.
24. Delaram M. Strengths and weaknesses of clinical education from the viewpoints of nursing and midwifery students in Shahrekord University of Medical Sciences, Shahrekord, Iran. Qom University of Medical Sciences Journal. 2012;6(2):76-81.
25. Ghorbanian N, Abdollahzadeh Mahlani F, Kazemi Haki B. Effective factors on clinical education quality; Anesthesiology and operating room students view. Education Strategies in Medical Sciences. 2014;6(4):235-39.
26. Newton JM, Jolly BC, Ockerby CM, Cross WM. Clinical learning environment inventory: factor analysis. Journal of Advanced Nursing. 2010;66(6):1371-81.
27. Rassouli M, Zagheri Tafreshi M, Esmaeil M. Challenges in clinical nursing education in Iran and strategies. Journal of Clinical Excellence. 2014;2(1):11-22.
28. Pazargadi M, Ashktorab T, Alavimajd H, Khosravi S. Developing an assessment tool for nursing students general clinical performance. Iranian Journal of Medical Education. 2013;12(11):877-87.